

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΣΤΟ ΝΕΟ ΠΑΑ

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΠΑΑ)
2014-2020
ΜΕΤΡΟ 16**

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
Ηράκλειο 15 Σεπτεμβρίου 2017

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ : «ΕΥΡΩΠΗ 2020» ΣΤΟΧΟΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

- ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ
- ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ
- ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
- ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ
- ΚΛΙΜΑ/ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Στο πλαίσιο αυτής της στρατηγικής υπογραμμίζεται η σημασία της έρευνας και της καινοτομίας με σκοπό την προετοιμασία της Ευρώπης για τις μελλοντικές προκλήσεις.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ (ΕΣΚ)

Η ΕΣΚ που εισήχθη ως όρος το **2010** αποτελεί τη νέα μέθοδο για την προώθηση της **καινοτομίας** μέσω της **συνεργασίας** και της σύνδεσης υφιστάμενων πολιτικών και εργαλείων.

- **Γεωργίας**
- Ενεργή και υγιής γήρανση πληθυσμού
- Νερού
- Πρώτων υλών
- Έξυπνων πόλεων & κοινοτήτων

ΕΣΚ – ΓΕΩΡΓΙΑΣ (ΕΙΡ-ΑΓΡΙ)

Ανακοίνωση
της Επιτροπής
COM (2012) 79

Η **ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και Βιωσιμότητα της Γεωργίας (ΕΣΚ-ΓΕΩΡΓΙΑΣ)** ξεκίνησε σε επίπεδο Ε.Ε. το **2012** παρέχοντας μία κοινή πλατφόρμα συνεργασίας με στόχο την οικοδόμηση γεφυρών ανάμεσα στην επιστήμη και την εφαρμογή των καινοτόμων προσεγγίσεων στην πράξη ως ένα νέο μέσο στήριξης κυρίως της γεωργίας.

Οι **ΕΣΚ** ακολουθούν τους στρατηγικούς προσανατολισμούς της «Ευρώπης 2020» και της «ΚΓΠ στην πορεία προς το 2020»

ΕΣΚ –ΓΕΩΡΓΙΑΣ (ΕΙΡ-ΑΓΡΙ)

Η **ΕΣΚ - ΓΕΩΡΓΙΑΣ** έχει ως στόχο :

A. Η γεωργία να γίνει **πιο παραγωγική, βιώσιμη και ικανή** ώστε να αντιμετωπίσει τις σημερινές προκλήσεις όπως:

- τον έντονο ανταγωνισμό
- τις ευμετάβλητες τιμές στην αγορά
- την κλιματική αλλαγή και
- τους αυστηρότερους περιβαλλοντικούς κανόνες

B. Την **εξάπλωση και διάδοση** όλων των σημαντικών νέων και υπαρχουσών γνώσεων στην καινοτομία και τη γεωργία σε όλη την Ε.Ε.

Τι είναι Καινοτομία?

«Κάθε νέα ιδέα που εφαρμόζεται με επιτυχία»

(EIP-AGRI)

- ***Νέα ιδέα*** (αφορά σε τεχνολογική ή μη, οργανωτική ή κοινωνική καινοτομία) ή κάποια υφιστάμενη ιδέα που εφαρμόζεται κάτω από καινούργιες συνθήκες (γεωγραφικές, περιβαλλοντικές, κ.λπ.),
- Ερευνητικό αποτέλεσμα έτοιμο προς ***άμεση εφαρμογή***
- Δυνατότητα εφαρμογής σε ***ευρύ πεδίο***.

ΕΣΚ – ΓΕΩΡΓΙΑΣ (EIP-AGRI)

Η ΕΣΚ – ΓΕΩΡΓΙΑΣ υποστηρίζει ένα δια-δραστικό μοντέλο καινοτομίας το οποίο εφαρμόζεται μέσω συγκεκριμένων **συνεργασιών** μεταξύ ερευνητών και άλλων εταίρων της καινοτομίας.

Τέτοιες μορφές **συνεργασίας** είναι :

• **Επιχειρησιακές Ομάδες (E.O.)**

• Οι **ομάδες εστίασης εμπειρογνομώνων** (Focus Groups) που μοιράζονται γνώσεις και εμπειρίες σε συγκεκριμένα πρακτικά ζητήματα

• Τα **έργα των πολλαπλών εταίρων** τα οποία εστιάζουν στη δημιουργία αποτελεσμάτων για την αξιοποίησή τους από αγρότες (Horizon 2020) και τα

• **Θεματικά δίκτυα** (Horizon 2020) τα οποία συλλέγουν υφιστάμενη επιστημονική γνώση για αξιοποίηση από τους αγρότες

ΔΙΚΤΥΟ ΕΣΚ – ΓΕΩΡΓΙΑΣ (EIP-AGRI)

(1/2)

Το πανευρωπαϊκό δίκτυο **EIP – AGRI** δημιουργήθηκε για να υποστηρίξει τις δράσεις της **ΕΣΚ – ΓΕΩΡΓΙΑΣ** μέσα από :

- Ενέργειες προώθησης επικοινωνίας και συνεργασίας
- Μεταφοράς τεχνογνωσίας
- Καταγραφής πραγματικών αναγκών για μελλοντικά έργα και προγράμματα

ΔΙΚΤΥΟ ΕΣΚ –ΓΕΩΡΓΙΑΣ (EIP-AGRI)

(2/2)

Οι δραστηριότητές του διευκολύνονται από το **Σημείο Εξυπηρέτησης του EIP-AGRI (EIP-AGRI Service Point)**.

Βασικός **στόχος** του είναι η **διασύνδεση** των ανθρώπων.

Το **Σημείο Εξυπηρέτησης** πέραν από τη συλλογή πληροφοριών μέσω της ιστοσελίδας του οργανώνει **σεμινάρια και εργαστήρια** στοχεύοντας στην ανταλλαγή πληροφοριών σε θέματα καινοτομίας.

Οργανώνει και **Ομάδες Εστίασης Εμπειρογνομόνων (Focus Groups)** για τη διερεύνηση πρακτικών καινοτόμων λύσεων για τα προβλήματα του τομέα της γεωργίας.

ΕΘΝΙΚΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ (ΕΑΔ) – ΠΑΑ 2014-2020

- **Δράσεις δικτύωσης** και στήριξης της καινοτομίας για ανταλλαγή απόψεων και προτάσεων
- Δημιουργία **υποδικτύου** για την Καινοτομία
- Στήριξη στη σύσταση επιχειρησιακών ομάδων
- **Διάχυση των αποτελεσμάτων** του έργου των Επιχειρησιακών Ομάδων

Τι είναι Επιχειρησιακή Ομάδα (Ε.Ο.) ΕΣΚ ?

- Απαρτίζεται τουλάχιστον από 2 μέλη
- τουλάχιστον 1 μέλος δραστηριοποιείται στους τομείς της γεωργίας, της κτηνοτροφίας
- **Διαμεσολαβητής** (Innovation broker) αναλαμβάνει το ρόλο της αρχικής διασύνδεσης (οποιοδήποτε μέλος η εξωτερικός συνεργάτης)

Υπηρεσίες στήριξης καινοτομίας (Innovation Broker)

- **Ανακάλυψη** των καινοτόμων ιδεών
- **Ξεκαθάρισμα** αυτών προωθώντας καινοτόμες λύσεις σε ένα κοινό πρόβλημα
- **Διασύνδεση** εταίρων με εμπειρία και γνώση (π.χ. ένας γεωργός χρειάζεται έναν ειδικό επιστήμονα για να τον βοηθήσει στη συλλογή δεδομένων για την ιδέα του)
- Προετοιμασία εργασιών **με θεματικές ομάδες ή δίκτυα** ώστε να έρθουν κοντά οι ενδιαφερόμενοι

Ο **Innovation Broker** θα πρέπει να γνωρίζει πολύ καλά το χώρο της γεωργίας και να έχει δεξιότητες επικοινωνίας για διασύνδεση και επικοινωνία

Χαρακτηριστικά Μελών της Ε.Ο.

- **Κοινό ενδιαφέρον** για ένα συγκεκριμένο πρακτικό σχέδιο καινοτομίας
- Αποτελούν **συνδυασμό** ανθρώπων της πράξης, της επιχειρηματικότητας και της επιστήμης
- Είναι **πρόθυμοι να συνεργάζονται** με άλλους και **να μοιράζονται** τα αποτελέσματα
- Έχουν **ενεργό ρόλο** στην υλοποίηση του καινοτόμου έργου και υπάρχουν σαφή καθήκοντα και ευθύνες
- Οι **διαδικασίες λήψης αποφάσεων** είναι σαφής σε όλα τα μέλη ώστε να αποφεύγονται συγκρούσεις

Ευκαιρίες Χρηματοδότησης

Η πολιτική αγροτικής ανάπτυξης της Ε.Ε. παρέχει ευκαιρίες για τη χρηματοδότηση των **Ε.Ο.** την τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2014-2020 μέσω των **ΠΑΑ** προκειμένου να υπάρξουν **πρακτικά εφαρμόσιμα** αποτελέσματα.

Η **ΕΣΚ** αποτελεί μία μοναδική ευκαιρία για έργα συνεργασίας μέσω της υποστήριξης του περιβάλλοντος για τη δημιουργία τους αλλά και της χρηματοδότησης της διαδικασίας προετοιμασίας τους.

Στοιχεία για Ε.Ο. σε επίπεδο Ε.Ε.

- **27 ΚΜ** και συνολικά **97 ΠΑΑ** χρηματοδοτούν τη δημιουργία Ε.Ο. της ΕΣΚ
- **231 Ε.Ο.** έχουν ήδη επιλεγεί σε **7 ΚΜ** (Αυστρία, Βέλγιο, Γερμανία, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία και Ηνωμένο Βασίλειο)

Η **θεματολογία** των υφιστάμενων Ε.Ο. αφορά σε:

Γεωργία ακριβείας, φυτοπροστασία, βιολογική γεωργία, γεωργοπεριβαλλοντικά θέματα, γενετικούς πόρους σε συνδυασμό με τοπικές ποικιλίες, διατροφή ζώων & λίπανση

Νέο μέτρο ΠΑΑ 2014-2020

New

Μέτρο 16: Συνεργασία

Υπο-μέτρο 16.1-2: Στήριξη για τη δημιουργία και λειτουργία επιχειρησιακών ομάδων της ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας.

Υπο-μέτρο 16.4: Στήριξη για Οριζόντια και κάθετη συνεργασία για βραχείες αλυσίδες και τοπικές αγορές καθώς και δραστηριότητες προώθησης.

Υπο-μέτρο 16.5 -1: Στήριξη για συνεργασία για περιβαλλοντικά έργα, περιβαλλοντικές πρακτικές και δράσεις για κλιματική αλλαγή.

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ)
1305/2013 ΓΙΑ ΤΗΝ
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ**
Βασικό άρθρο: 35
Επίσης άρθρα: 55-57

Στόχος Μέτρου 16

Η ενίσχυση της κουλτούρας συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων με σκοπό :

- Την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων στην πρωτογενή παραγωγή (γεωργικών εκμεταλλεύσεων), στον τομέα των τροφίμων, των τοπικών κυρίως προϊόντων και
- Την αναζήτηση νέων καλλιεργητικών πρακτικών και πρακτικών παραγωγής που συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος αλλά και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

Μέσα από τις συνεργασίες που θα αναπτυχθούν θα δοθεί η ευκαιρία για την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών και καινοτόμων διεργασιών για:

- Την παραγωγή **ασφαλέστερων** και πιο υγιεινών τροφίμων
- Τη **μείωση της κατανάλωσης ύδατος** και εν γένει του **κόστους των εισροών** για οικονομικό όσο και περιβαλλοντικό όφελος (μείωση της χρήσης λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων, υιοθέτηση νέων ποικιλιών που είναι καλύτερα προσαρμοσμένες στις τοπικές συνθήκες, την αξιοποίηση των ΑΠΕ για την υποκατάσταση των ορυκτών καυσίμων)
- Τη διασφάλιση της **μοναδικότητας** των πιστοποιημένων γεωργικών προϊόντων

- Την αξιοποίηση των **παραπροϊόντων της γεωργικής παραγωγής** είτε για την παραγωγή ζωοτροφών είτε για την παραγωγή ενέργειας
- Την ανάδειξη των **ιδιαίτερων διατροφολογικών** χαρακτηριστικών των γεωργικών προϊόντων και την συμβολή τους στην υιοθέτηση προτύπων υγιεινής διατροφής (όπως τροφές πλούσιες σε Ω3, φυσικά ακόρεστα, χαμηλών θερμίδων)
- Την **καλύτερη ενσωμάτωση** στην τροφική **αλυσίδα προϊόντων της ελληνικής κτηνοτροφίας** όπως για παράδειγμα του γίδινου γάλακτος.
- Την υιοθέτηση **φιλικότερων γεωργικών πρακτικών** αλλά και την υιοθέτηση καλλιεργειών για την αξιοποίηση των φτωχών σε οργανική ουσία και θρεπτικά στοιχεία εδαφών

Υπο-μέτρο : M16.1/16.2: Ίδρυση & λειτουργία επιχειρησιακών ομάδων της ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας

Δράση 1: ίδρυση (δυνητικών) Επιχειρησιακών Ομάδων της ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας

Δράση 2: υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου των Επιχειρησιακών Ομάδων της ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας

(υλοποίηση **πιλοτικών έργων** για την ανάπτυξη νέων προϊόντων- πρακτικών –τεχνολογιών στους τομείς της **γεωργίας** και υλοποίηση **παραγωγικών επενδύσεων**)

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Επιχειρησιακές Ομάδες (Ε.Ο.) ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και βιωσιμότητα της γεωργίας

Υποστήριξη σε νέες επιχειρησιακές ομάδες αλλά και υφιστάμενες που ξεκινούν μία νέα δραστηριότητα

M16.1/16.2

Βασικά χαρακτηριστικά της Ε.Ο. ΕΣΚ:

- Η δραστηριοποίηση σε θέματα που αφορούν στο **γεωργικό/κτηνοτροφικό και στον τομέα τροφίμων** εφόσον τα παραγόμενα προϊόντα αποτελούν προϊόντα του **παραρτήματος I** της Συνθήκης της ΕΕ
- Υποχρέωση για **κατάρτιση και υποβολή** επιχειρηματικού σχεδίου
- Δυνατότητα ενίσχυσης στόχων – τομέων της εθνικής και των περιφερειακών RIS
- Η υποχρέωση για **διάδοση των αποτελεσμάτων**, τόσο σε εθνικό επίπεδο (βλ Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο) όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο (μέσω του δικτύου ΕΣΚ)

**Υπο- μέτρο M16.4: Οριζόντια και κάθετη συνεργασία
για βραχείες αλυσίδες και τοπικές αγορές καθώς
και δραστηριότητες προώθησης.**

Δράση 1: δημιουργία και ανάπτυξη βραχείων
αλυσίδων εφοδιασμού

Δράση 2: δημιουργία τοπικών αγορών (**Αγορών
Παραγωγών – Farmers' Markets**)

(N. 4235/14 άρθρο 56 όπως τροποποιήθηκε
με το άρθρο 46 του N. 4384/16)

M16.4

Βασικά χαρακτηριστικά:

- Δραστηριότητες προώθησης σε τοπικό επίπεδο
- Δικαιούχοι: Είναι Συνεργασίες που θα συσταθούν και θα έχουν νομική οντότητα σύμφωνα με την ισχύουσα Εθνική Νομοθεσία. Ειδικά η στήριξη των τοπικών αγορών θα υλοποιείται σύμφωνα με τη νομοθεσία για **Αγορές Παραγωγών – Farmers' Markets** προκειμένου να συμμετέχουν αποκλειστικά παραγωγοί αγροτικών προϊόντων.
- Όλες οι συνεργασίες που θα δημιουργηθούν θα είναι νέες και σκοπό θα έχουν τη διάθεση του προϊόντος απευθείας στο καταναλωτικό κοινό χωρίς να παρεμβάλλονται περισσότεροι του ενός μεσολαβητή, μεταξύ παραγωγού και καταναλωτή.

Διάχυση Αποτελεσμάτων Καινοτομίας

- Για τα αποτελέσματα συνεργασιών του M16 θα πραγματοποιείται **η διάχυση** των αποτελεσμάτων τόσο από τους **φορείς των συνεργασιών** όσο και από το **ΕΑΔ** και τη **Διαχειριστική Αρχή του ΠΑΑ**
- Επιπλέον, οι Ε.Ο. ΕΣΚ θα διαδίδουν τα αποτελέσματά τους και σε Ευρωπαϊκό επίπεδο **μέσω του Δικτύου ΕΣΚ με τουλάχιστον 1 δράση διάδοσης** και κοινοποίησή τους στην ηλεκτρονική βάση έργων καινοτομίας του Δικτύου ΕΣΚ.
- Προκειμένου να διασφαλισθεί η διάδοση των αποτελεσμάτων των συνεργασιών ιδίως μέσω της επιχειρησιακής ομάδας ΕΣΚ, η **αποπληρωμή** θα πραγματοποιείται εφόσον έχει πραγματοποιηθεί η διάδοση αυτών.

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας!

Χρήσιμες Συνδέσεις

<http://www.agrotikianaptixi.gr/> -

νέο ΠΑΑ 2014-20

(ειδικά κεφάλαιο 8: Περιγραφή Μέτρων)

<http://ec.europa.eu/eip/agriculture>

<http://www.ead.gr>